

वलीमण्डिततनु Spr. 779. वलिभिर्मुखमाक्रासम् 1948. गात्रेषु वलयः प्राप्ताः 4011. Bhāṣ. P. 5, 24, 13. 9, 3, 14. 6, 42. Suçr. 1, 62, 4. 129, 8. वल्लं वलिभिर्विमुक्तम् 2, 152, 16. 236, 8. am Augenlid 338, 1. अर्म यत्र वलीजातम् 334, 14. Falte im After 1, 258, 11. 260, 5. 6. Çāṅg. Sañh. 1, 6, 5. 2, 9, 24. वलित्रय (vgl. त्रिवली) Kumāras. 1, 39. KATHAS. 84, 7. Spr. 2878. 3728. MBh. 4, 894. Kumāras. 5, 24. KATHAS. 90, 45. Bhāṣ. P. 1, 19, 27. 4, 21, 16. 24, 50. VARAH. BRH. S. 51, 8. 61, 15. 68, 22. 24. कलावलयः (beim Elephanten) 67, 2. वलयो ऽधतरंगाभाः (so die neuere Ausg.) HARIV. 4298. त्रङ्गावलि P. 6, 3, 12. Schol. Falte an einem Horn: त्रि०, पञ्च० KĀTJ. Çr. 7, 3, 29. in einem Bettluche SĀH. D. 42, 11. — 2) वलि m. Griff eines Fliegenwedels H. an. MED. HĀ. 265. MECH. 36. — 3) m. Giebelbalken TRIK. H. an. MED. वली f. VAI. — 4) f. वली Welle VAI. — 5) वलि Schwefel H. an. — 6) वलि ein best. musikalisches Instrument H. c. 85. — 7) वली KATHAS. 123, 64 fehlerhaft für वल्ली.

1. वलित partic. von वल्; s. daselbst.

2. वलित (von वलि) 1) adj. gefaltet: अप्रदक्षिण० Schol. zu KĀTJ. Çr. 988, 12. — 2) n. schwarzer Pfeffer H. c. 100.

वलिन (wie eben) adj. mit Falten versehen, runzelig gaṇa पामादि zu P. 5, 2, 100. AK. 2, 6, 4, 45. H. 456. ÇĀṅKH. Çr. 16, 18, 8. — Vgl. युव०.

वलिन (wie eben) adj. dass. P. 5, 2, 139. AK. 2, 6, 4, 45. H. 456. दधाना वलिभं मध्यम् BHATT. 4, 16.

वलिमत् (wie eben) adj. dass. Comm. zu AK. 2, 6, 4, 45. Bhāṣ. P. 10, 39, 48. — Vgl. वलीमत्.

वलिमुख m. = वलीमुख Affe RAMAN. zu AK. 2, 5, 3 nach Wilson.

वलिर् adj. schielend AK. 2, 6, 4, 49. H. 458.

वलिवायु m. N. pr. eines Fürsten Verz. d. Oxf. H. 122, a, 15. fg.

वलिवाक (ब० gedr.) m. N. pr. eines Mannes MBh. 2, 109 nach der Lesart der ed. Bomb.; वलीवाक ed. Calc.

वलिश n. 1) = वडिश (वडिश) Angel ÇABDAR. im ÇKDr. — 2) ein aus einem Gelenk hervorbrechender Spross H. 1119.

वलिशन (m. Wolke NAIGH. 1, 10.

वलिशि und वलिशी f. = वडिश Angel ÇABDAR. im ÇKDr.

वली s. u. वलि.

वलीक (von वली) 1) am Ende eines adj. comp. mit — Falten versehen: त्रि० R. 5, 32, 12. Çiç. 3, 53. — 2) n. proparox. ein vorspringendes Stroh- oder Schilfdach UGÉVAL. zu UNĀDIS. 4, 25. AK. 2, 2, 14. TRIK. 3, 3, 360. H. 1011. HALĀ. 2, 148. Çiç. 3, 53. — 3) n. etwa Schilf, Büschel, als Fackeln u. s. w. gebraucht KAUC. 25. 29. fg. 75. 77; vgl. Ind. St. 5, 379.

वलीमत् (von वली) adj. gekräuselt: अलका: RAGH. 8, 52. — Vgl. वलिमत्.

वलीमुख 1) adj. Runzeln im Gesicht habend. — 2) m. a) Affe AK. 2, 5, 3. H. 1292. HALĀ. 2, 76. R. 5, 60, 10. 61, 1. — b) N. pr. eines Affen KATHAS. 63, 97.

वलीवाक (ब० gedr.) m. N. pr. eines Mannes MBh. 2, 109. वलिवाक ed. Bomb.

वल्लक UNĀDIS. 4, 40. adj. roth oder schwarz: दामतूषाणि वल्लकास्तानि KĀTJ. Çr. 22, 4, 20. PANĀV. BR. 17, 1, 15. LĀTJ. 8, 6, 20. ANUPADA 5, 4. Da das Wort nur in dieser Verbindung erscheint, wird es wohl eine spe-

VI. Theil.

ciellere Bedeutung haben, etwa Verbrümmung, umlaufende Schnur oder Wulst. Nach UGÉVAL. m. Vogel und Lotuswurzel; in der letzten Bed. n. nach UNĀDIS.

वल्क, वल्कयति (परिभाषणे) Dhātup. 32, 35.

वल्क UNĀDIS. 3, 42. 1) m. n. (n. nicht zu belegen) Bast, Splint AK. 2, 4, 4, 12. H. 1121. an. 2, 16. MED. k. 33. HALĀ. 2, 28. इन्द्रो वृत्रमकन् तस्य (यो) वल्कः परापतत् तानि फाल्गुनान्यभवन् TBa. 1, 4, 2, 6. यत्पूती-कैर्वा पर्णवल्कैर्वीतृष्ट्यात् (Splint des Palāça dient zum Gerinnen) TS. 2, 5, 2, 5. 3, 7, 4, 2. हुमवल्कैः (बबन्धुः) R. 5, 44, 12. fg. शणवल्कैः 56, 138. तरुवल्कवासम् RAGH. 8, 11. वासम् KIR. 1, 35. अमृतकस्य Suçr. 1, 93, 15. तिल्वकस्य लचं बाह्यामसर्ववल्कविजिताम् 166, 5. 2, 259, 11. धन्वनं VARAH. BRH. S. 57, 1. — 2) n. Fischschuppe H. an. MED. ÇABDAR. im ÇKDr. — 3) n. Stück (खण्ड) Viçva im ÇKDr. — 4) m. ein best. Baum, eine Art Lodhra (पट्टिकालोध) RĀGAn. im ÇKDr. PANĀV. 1, 7, 24. — 5) nom. sg. = वल्कर Sprecher ÇĀṆK. zu BRH. Ā. Up. S. 139 bei der Erklärung von यज्ञवल्क. — Vgl. उरु०, दत्त०, पर्ण०, बद्ध०, बृहद्वल्क, यज्ञ०, दृढवल्का, शिला०, वकल und वल्कल.

वल्कज m. N. pr. eines Volkes VP. 193, N. 127.

वल्कतरु m. Betelpalme RĀGAn. im ÇKDr.

वल्कद्रुम m. eine Art Birke (भूर्ज) RĀGAn. im ÇKDr.

वल्कल 1) m. n. gaṇa अर्थचादि zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 5, 11. (nur das n. zu belegen) = वल्क Bast, Splint; ein Gewebe von Bast, ein aus Bast verfertigtes Gewand AK. 2, 4, 4, 12. 3, 4, 1, 13. H. 1121. HALĀ. 2, 28. अतर्वल्कल Suçr. 1, 25, 10. 65, 14. 344, 5 (वल्कल v. l.). JĀṬ. 2, 180. जटावल्कलधारिन् MBh. 1, 7626. 13, 352. R. 1, 1, 31. 2, 7. 2, 24, 35. 28, 13. 63, 27. 73, 10. 101, 24. R. GOM. 1, 2, 8. 3, 77, 26. Kumāras. 5, 8, 6. RAGH. 12, 8. ÇĀK. 14. 18. 10, 6. VARAH. BRH. S. 51, 14. Spr. 1934. 2722. 2727. 2784. 3131. Bhāṣ. P. 5, 2, 10. PANĀV. 188, 13. Schol. zu KĀTJ. Çr. 880, 3. am Ende eines adj. comp. f. श्री Kumāras. 5, 84. KATHAS. 32, 107. — 2) n. Cassiarinde RĀGAn. im ÇKDr. — 3) f. श्री = शिलावल्का RĀGAn. im ÇKDr. — 4) m. N. pr. eines Daitja Bhāṣ. P. 2, 7, 34. 3, 3, 11. fehlerhaft für वल्कल, wie die ed. Bomb. an beiden Stellen liest. — Vgl. गन्ध०, दृढ०.

वल्कलक्षेत्र n. N. pr. eines heiligen Gebietes Verz. d. Oxf. H. 30, a, 13. माहात्म्य Mack. Coll. I, 83.

वल्कलवत् (von वल्कल) adj. ein Gewand aus Bast tragend RAGH. 18, 25.

वल्कलिन् (wie eben) adj. Bast habend, — liefernd: शाखा Spr. 668. ein Gewand aus Bast tragend MBh. 1, 4632. RAGH. 14, 82.

वल्कलोद्य m. = पट्टिकालोध RĀGAn. im ÇKDr.

वल्कवत् (von वल्क) 1) adj. mit Bast —, mit Schuppen versehen. — 2) m. Fisch TRIK. 1, 2, 15.

वल्कल m. Dorn ÇABDAR. im ÇKDr.

वल्कत n. = वल्कल Bast ÇABDAR. im ÇKDr.

वल्गु, वल्गति Dhātup. 5, 35 (गति, खञ्जे). वल्गु; aus metrischen Rücksichten auch med.; die Glieder rasch bewegen, hüpfen, springen (auch von leblosen Dingen): संदिताय स्वाहा वल्गति स्वाहा VS. 22, 7. TS. 7, 1, 42, 1. वल्गमाना क्येत्तमा: MBh. 7, 4559. वल्गतुरंग KATHAS. 103, 157. Spr. 2399, v. l. क्रयः Affen R. 6, 15, 18. MBh. 3, 16123. वल्गति

51*